

ISBN: 978-605-81278-8-3

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

Ketebe Yayınları: 77

Edebiyat / İnceleme

Dizi Editörü

Bilal Kemikli

Kapak

Harun Tan

Düzeltili

Cihan Aldık

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Ekim 2018
İstanbul

ketebe.com

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 34989

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212.612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

İhlas Gazetecilik A.Ş.

Matbaa Sertifika No: 12227

Merkez Mah. 29 Ekim Cad.

İhlas Plaza No: 11 A/41

Yenibosna Bahçelievler / İstanbul

Tel: 212.454 37 11

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Dadaloğlu

YUSUF YILDIRIM

KETEBE

Yusuf Yıldırım

Yusuf Yıldırım, 1980 yılında Şanlıurfa'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Şanlıurfa'da tamamladı. 2002 yılında Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. Aynı yıl Türk İslam Edebiyatı Anabilim Dalı'ndan başladığı lisansüstü eğitimini 2005 yılında tamamladı. 2005-2009 yılları arasında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni olarak çalıştı. 2009 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Türk İslam Edebiyatı Anabilim Dalı'nda başladığı doktora eğitimini, hazırladığı "Osman Şems Efendi, Hayatı, Eserleri ve Dîvânı (Metin-İnceleme-Tahlil)" başlıklı teziyle 2013 yılında tamamladı. Ocak 2014 yılında Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nin yardımcı doçent kadrosuna atandı. Aynı üniversitede doçent unvanıyla çalışmaktadır. Bu projede daha evvel Nesîmî kitabı yayımlanan Doç. Dr. Yıldırım, evli ve iki kız çocuk babasıdır.

İçindekiler

Önsöz..... 7

Dadaloğlu'nun Hayatı

Dadaloğlu Kimdir? 11

Dadaloğlu'nun Şiirlerinden Seçmeler

Avşar Soyundan..... 19

Avşar Elleri..... 20

Bir Güzel Gördüm..... 21

Yusuf Paşam Geliyor..... 22

Beni Yay Eyledi..... 23

Ey Kanlı Zalim..... 24

Yedi İklim..... 25

Severim Kır Atı Bir De Güzeli..... 26

Ağ Gelin..... 28

Yürü Yiğit..... 29

Bir Güzele Uğradım..... 30

Yüce Dağ Başı..... 32

Her Sabah..... 33

Gönülden Gönüle..... 34

Dostun Bahçesi..... 35

Kalktı Göç Eyledi..... 36

Ben Bir Sır İdim..... 37

Göçeceğim.....	38
Dinleyin Ağalar.....	39
N' eyleyim.....	40
Yaylamız.....	42
Binboğa.....	43
Avşarlar.....	44
Yüce Hak'tan Bir Dileğim Var.....	45
Şu Yalan Dünya.....	46
Bir Yiğit.....	47
Sunam Ağlasın.....	48
Hey Ağalar.....	49
Dünayaya Aldanma.....	50
Kömür Gözlüm.....	51
Gel Ha Güzel.....	52
Kalmadı Dünya.....	53
Gecebaş.....	55
Kozanoğlu.....	56
Kalk Gidelim.....	57
Çıktım Yücesine.....	59
Hasan Kalesi.....	61
Çiçek Dağı.....	62
Çıktım Kozan'ın Dağına.....	63
Ey Deli Gönül.....	67
Dumanlıdır Aladağ.....	68
Yücesine Çıktım.....	69
Dilbere Meyil Aldırdım.....	70

Son Söz

Dadaloğlu'nun Şiirleri.....	73
Kaynakça.....	79

Önsöz

Hayatının çoğunu Toroslar'ın uçsuz bucaksız dağlarında geçiren Dadaloğlu, yaşadığı asra damgasına vuran bir âşıktır. Çukurova'nın gür sesi Karacaoğlan'dan yaklaşık iki yüzyıl sonra yetişen Dadaloğlu, tıpkı onun gibi yalnızca yaşadığı bölgenin değil, aynı zamanda bütün Anadolu insanının duygularına tercüman olmuş, sazı ve şiirleriyle, özgür yaşama arzusu taşıyan insanların nefesi olmuştur. O, yaklaşık 80 yıllık uzun hayatı boyunca, bitmek tükenmek bilmeyen aşiret kavgalarına, Türkmen boylarının Osmanlı Devleti ile mücahedelelerine şahit olmuş, adeta birer tarihî belge niteliği taşıyan koşmalarında bu hadiseleri işleyerek gelecek kuşakların, savaş ve kavga içinde büyümüş insanların dramını birinci elden öğrenmesini sağlamıştır.

Dadaloğlu, daha çok bir elinde sazı, diğer elinde tüfeği ile haksızlığa boyun eğmeyen, doğru bildiği ve inandığı değerler için mücadele eden bir kahramanlık şairi olarak bilinmektedir. Osmanlı Devleti'nin, Çukurova'daki bazı aşiretleri zorunlu olarak başka bir yere göç ettirme kararını haksızlık olarak düşünen Dadaloğlu, sazıyla Türkmen aşiretlerinin geleneksel değerlerine ve törelerine sahip çıkılmasını teşvik etmiş, kara-

ra karşı çıkan aşiret beylerinin yanında yer alarak bir anlamda onların sözcülüğünü yapmıştır.

O, şahit olduğu kavga ve savaşlar için düzdüğü destanlar kadar sevda şiirleri de kaleme alarak neredeyse bütün hayatını dağlarda, doğayla iç içe geçiren bir konargöçer toplumun hislerini dile getirmiş, yaşadıkları aşkları, özlemleri ve hasretleri yalın ve duru bir dille şiirleştirmiştir. Onun şiirleri, dönemin diğer halk ozanlarından farklı olarak klasik edebiyatın etkisinde kalmamış, sanat yapma endişesi taşımayan bir özelliğe sahip olup sade, anlaşılır ve halkın kullandığı gündelik dile dayanan bir Türkçe ile kaleme alınmıştır.

Bu mütevazi çalışma, Anadolu'nun kurucu isimlerinin öne çıkarılarak, bu isimlerin özellikle genç nesiller tarafından tanınmasının amaç edildiği "Türkçeyi Kuranlar" projesi kapsamında hazırlanmıştır. Dadaloğlu'nun hayatı ve sanatı hakkında bilgiler verilirken ortalama okuyucu kitlesi göz önüne alınmış, akademik çalışmaların olmazsa olmazı kabul edilen dipnotlardan özellikle kaçınılmıştır. Konuya ilgi duyanlar için ileri okuma yapabilecekleri bir kaynakça kitabın sonuna eklenmiştir. Şiirlerinden seçmeler yapılırken günümüz insanını da kuşatan, onların hislerine tercüman olunacağı düşünülen bir seçme yapılmıştır.

Böylesine kıymetli bir projeyi başlatarak genç kuşakların Türkçenin ses bayrakları ile buluşmasını sağlayan ve bu önemli kültürel değerlerin tanınmasına katkı veren Ketebe Yayınları'na ve çalışanlarına müteşekkirim. Asıl minnettar olduğum isim, bu projeden şahsımı haberdar ederek bir nebze olsun katkı vermeme imkân tanıyan değerli büyüğüm ve hocam Prof. Dr. Bilal Kemikli'dir.

Gayret bizden, tevfik Allah'tan...

Yusuf Yıldırım
Sivas, 2018

Dadaloğlu'nun Hayatı

